Dosarul nr.2-14462/23 (2-23101842-12-2-14072023)

HOTĂRÎRE
În numele legii

11 noiembrie 2024 municipiul Chişinău
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Maria Ţurcan
Grefier Chihai Aliona

Cu participarea reprezentantului reclamantului Șchilniuc Boris, avocatul Prodan Lilia, cu participarea reprezentantului pîrîtului IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu” din RM, Juc Vadim, în lipsa intervenientului accesoriu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, legal înștiințat,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Șchilniuc Boris către IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu” din RM privind anularea ordinului, obligarea de a permite medicului rezident instruirea postuniversitară prin rezidențiat și susținerea examenului de absolvire, instanța de judecată a

C O N S T A T A T:

Circumstanțele faptei

La data de 14 iulie 2023 reclamantul Șchilniuc Boris s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Universitatea de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițeanu” din RM cu privire la anularea ordinului de exmatriculare și obligarea Universitatea de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițeanu” din RM să permit medicului rezident instruirea postuniversitară prin rezidenţiat.

Argumentele reclamantului

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a menționat că, prin ordinul ***** din 23 iunie 2023 a Universității de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițeanu” din RM, s-a dispus exmatricularea din rezidențiat și rezoluționarea contractului de studii a rezidentului Șchilniuc Boris, începînd cu data de 01.06.2023, anul 4 de studii, specialitatea medicina nucleară, în legătură cu lipsele nemotivate. Ordinul în cauză i-a fost adus la cunoștință la data de 30.06.2023.

Menționează reclamantul, că ordinul îl consideră fiind unul ilegal nefondat, care urmează a fi anulat, deoarece contravine principiului proporţionalităţii, și nu conține o motivare plauzibilă. Consideră, că pârâtul - IP Universitatea de Stat de Medicină Farmacie "Nicolae Testemițanu", urma să verifice legalitatea ordinului contestat, inclusiv prin prisma proporţionalităţii sancțiunii aplicate în raport cu situaţia concretă.

Subsecvent menționează, că la emiterea ordinului de exmatriculare, pârâtul Universitatea de Stat de Medicină Farmacie "Nicolae Testemițanu" nu este complet liber în utilizarea dreptului său discreționar, urmînd să acţioneze cu bună-credinţă, în limitele legal stabilite cu respectarea scopului, pentru care le-a fost atribuit acest drept. Prin urmare, pârâtul era obligat legal să își exercite discreţie fără erori discreţionare, fapt care în speță nu se atestă.

A menționat, că la data de 28.11.2019 a încheiat cu Universitatea de Stat de Medicină Farmacie "Nicolae Testemițanu" contractul ***** cu privire la instruirea postuniversitară prin rezidențiat cu finanţarea integrală din contul bugetului de stat.

Totodată, la 28.11.2019 a fost încheiat între reclamant și intervenientul accesoriu - Ministerul Sănătății al RM, contractul ***** privind instruirea în rezidențiat și plasarea în cîmpul muncii a medicilor și farmaciştilor, care pînă în prezent este perfect valabil.

Mai mult, la 26 decembrie 2019 a fost încheiat între reclamant și IMSP SCR "Timofei Moșneaga" contract individual de muncă *****, prin care locul de muncă a fost stabilit - secția medicină nucleară și detașat către IMSP Institutul Mamei și Copilului.

Reclamantul a subliniat, că dreptul la învățătură este un drept constituţional, în conformitate cu art. 35 din Constituţia RM este asigurat prin învăţământul general obligatoriu, prin învăţământul liceal și prin cel profesional, prin învăţământul superior, precum prin alte forme de instruire de perfecționare. Instituţiile de învăţământ, inclusiv cele nestatale se înființează și își desfășoară activitatea în condiţiile legii.

În conformitate cu clauzele contractului ***** din 28.11.2019, Universitatea de Stat de Medicină Farmacie "Nicolae Testemiţanu" are dreptul să exmatriculeze medicul rezident, în condițiile prevăzute de actele normative.

A constatat reclamantul că motivul exmatriculării este în legătură cu lipsele nemotivate de la 01.06.2023, însă acest motiv înscris nu corespunde adevărului și ordinul discutat, în astfel de situaţie este unul ilegal.

Invocă clauza de la pct. 5.3) din contractul *****, conform căruia, contractul poate fi reziliat în mod unilateral în cazul în care una dintre părti nu-și va onora obligațiile contractuale, înştiinţând despre acest fapt partea opusă a contractului, în scris.

Menționează, că despre rezoluţionarea unilaterală a contractului de studii a aflat din conținutul ordinului ***** din ***** cu privire la exmatriculare din rezidenţiat la data de 30.06.2023.

Susține reclamantul că la aplicarea sancțiunii prin exmatriculare nu a fost analizată, situația care a dus la faptul neprezentării la studii, nu a fost solicitată o explicaţie din partea sa referitor la lipsele admise, nu a fost efectuată o anchetă eficientă în sensul motivării temeiurilor, ce au stat la baza emiterii ordinului.

Constată încălcarea clauzei 5.3 din contractul *****, ce ține de informarea părții în formă scrisă despre rezoluțiunea unilaterală, efectuată de către pârât.

A afirmat reclamantul, că la data de 30.05.2023, mama sa, Șchilniuc Tatiana, a anunţat decanul pe nume Liviu Grib, despre faptul imposibilităţii reclamantului de a se prezenta la studii, conform contractului și programului de muncă stabilit. La aceiași dată, ar fi fost informată Conducerea IMSP SCR "Timofei Moșneaga", prin intermediul cancelariei IMSP Institutul Mamei Copilului despre motivele neprezentării sale la studiile și muncă.

Reclamantul invocă că Rectorul, profesor universitar, dr. hab. șt. med - Dl Emil Ceban a Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemiţanu", l-a exmatriculat fără a cunoaște situația adevărată, fiind dus în eroare, iar aplicarea sancţiunii, sub formă a exmatriculării sale, este una ilegală.

Consideră, că lipsa sa de la studii și locul de muncă a fost motivată, fapt pentru care deține documente confirmative.

La fel a mai menționat, că nu cunoştea conținutul demersului Decanului Facultății de Rezidenţiat din 22.06.2023, și demersul Catedrei de radiologie imagistică medicală din 19.06.2023, care au servit drept temei la emiterea Ordinului ***** din *****.

A mai relatat, că lipsele au fost motivate, or, din *****, în legătură cu niște circumstanțe nefaste, a fost plasat în custodia statului, fiindu-i aplicată măsura preventivă — arestul preventiv, pentru o perioadă de 30 zile.

Menționează reclamantul, că la 19.06.2023, în urma examinării demersului cu privire la prelungirea măsurii preventive, instanţa de judecată a decis de a-l plasa în arest la domiciliu, pentru o perioada de 30 zile, pînă la 23.07.2023.

La emiterea mandatului de arestare la domiciliu i-au fost impuse anumite interdicții, inclusiv interzicerea de a părăsi locuința, fapt care l-a limitat de a se prezenta fizic la studii și la muncă.

A statuat că în astfel de circumstanțe, care nu au depins de dânsul, a fost în imposibilitate fizică de a se prezenta la studii, instruire, loc de muncă.

Reclamantul, în ședința de judecată, la etapa examinării fondului cauzei n-a fost prezent.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Lilia Prodan a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia, în baza temeiurilor invocate. Suplimentar a explicat, că atît mama reclamantului a anunțat rectorul universității, fiind prezentă la instututie la data de 30 sau 31 mai 2023, despre motivul absenței fiului său, cît și ceilalți subiecți, inclusiv doamna, care a depus demersul, au cunoscut despre faptul, că reclamantul absentează motivat. Și avocatul a informat, verbal, la 29 mai 2023, pe dl Gladun, despre motivul absenței reclamantului. A mai subliniat, că respective cauză penală este la etapa urmăririi penale. La expirarea arestării la domiciliu, reclamantul a mai fost reținut încă o data, fiindu-i aplicată din nou măsura preventive, arestarea preventivă, fiind prelungită încă pentru una lună. În total, 2 luni, după care, a fost înlocuită cu măsura arestării la domiciliu. Doar la începutul lunii decembrie 2023, reclamantului nu I s-a mai aplicat măsuri preventive.

Argumentele pârâtului

Reprezentantul pîrîtului Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemiţanu” din Republica Moldova, Juc Vadim, a depus referință asupra acțiunii reclamantului, cu solicitarea de a fi respinsă ca ilegală și inadmisibilă cererea de chemare în judecată înaintată de Șchilniuc Boris.

Întru argumentarea solicitării sale, reprezentantul pîrîtului a menționat, că la data de 19.06.2023 în adresa administrației Universității a parvenit demersul dnei Malîga Oxana, doctor în științe medicale, conferențiar universitar, șef catedra interimar, Catedra de radiologie și imagistică, prin care a adus la cunoștință, că medicul rezident, Șchilniuc Boris, anul IV, specialitatea Medicină nucleară, absentează de la locul de muncă din data de *****, nu s-a prezentat pentru efectuarea stagiului practic în cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului, Secția medicină nucleară. În continuare, dna Malîga Oxana menționează că până la data de *19.06.2023* în cadrul catedrei sau decanat, nu a fost prezentat nici un act, demers sau cerere prin care dl Șchilniuc Boris să motiveze absentele nemotivate.

Ulterior, decanul Facultății de rezidențiat, dl Liviu Grib, profesor universitar, examinând demersul dnei Malîga Oxana, cât și lipsa de reacție a dlui Șchilniuc Boris cu privire la absențele nemotivate, în temeiul actelor normative și a clauzelor contractuale, a propus administrației Universității, ca medicul rezident Schilniuc Boris să fie exmatriculat.

Odată cu emiterea Ordinului ***** din ***** cu privire la exmatricularea din rezidențiat și rezoluțiunea contractului de studii, a fost emis de către Ministerul Sănătății al Republicii Moldova ordinul ***** din 30.06.2023, cu privire la exmatriculare.

Mai menționează, că până la data adresării în judecată a reclamantului, în adresa Universității nu a parvenit nici o cerere cu privire la întreruperea studiilor de rezidențiat, unde conform legislației medicul rezident are dreptul la concediu academic. Mai mult ca atât, reclamantul nu a încercat să soluționeze litigiul dat pe cale extrajudiciară, printr-o cerere prealabilă.

Susține pîrîtul, că prin semnarea Contractului cu privire la instruirea postuniversitară prin rezidențiat cu finanțare integrală din contul bugetului de stat nr. 192 din 28.11.2019, dl Șchilniuc Boris și-a asumat anumite drepturi, cât și obligații civile. Principiul libertății contractuale oferă posibilitate părților contractante de a stabili conținutul și forma contractului prin acordul de voință al părților asupra clauzelor contractuale.

Evidenţiază că, libertatea contractuală trebuie exercitată în anumite limite conținute în lege, stabilite de ordinea publică și bunele moravuri. Or, în opinia reclamantului, principiul libertății contractuale presupune, libertatea părților de a deroga de la regulile imperative și de fapt , lipsind Universitatea în calitate de instituție de Învățământ superior de un garant al stabilității raporturilor private juridice dintre medicul rezident și Universitate.

Repetat a subliniat că, reclamantul nu a anunțat Universitatea despre motivul absenței de la studiile de rezidențiat și nici nu a justificat absențele nemotivate.

Reprezentantul pîrîtului Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemiţanu” din Republica Moldova, Juc Vadim, în ședința de judecată, la etapa examinării fondului cauzei a fost prezent, a susținut poziția sa și a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, în baza temeiurilor invocate în referință. A explicat instanței, că Universitatea n-a știut despre motivul real al absenței reclamantului. În dosarul personal a lui Boris Șchilniuc nu-i nici o informație, cerere, care ar demonstra, că reclamantul ar fi anunțat instituția despre motivul absenței. Reclamantul, dacă a avut un oarecare motiv serios, urma să solicite acordarea concediului academic.

Argumentele intervenientului accesoriu Ministerul Sănătății a Republicii Moldova.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Ministerul Sănătății al RM, Baleanu Ion, prin referința depusă la data de 28.08.2023, a solicitat instanței de judecată respingerea, ca nefondată, a acţiunii înaintate de Șchilniuc Boris.

În vederea susținerei acestei poziții, reprezentantul intervenientului accesoriu a menționat că reclamantul Boris Șchilniuc, medic rezident anul IV de studii, specialitatea Medicină nucleară, a încălcat clauzele contractului ***** și anume, întreruperea nejustificată a rezidențiatului, pe o perioadă mai mare de 10 zile, prin Ordinul ***** din ***** emis de Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, a fost exmatriculat de la studii de rezidențiat, în legătură cu lipsa nemotivată, de la 01.06.2023, fiind rezoluționat contractul ***** din 28.11.2019 încheiat între USMF„Nicolae Testemițanu” și Boris Șchilniuc.

Ca rezultat a emiterii Ordinul ***** din *****, la data de 30 iunie 2023, a fost emis Ordinul nr. 589 al Ministrului Sănătății, cu privire la exmatricularea de la studii de rezidențiat, dl Boris Șchilniuc, medic rezident anul IV de studii, specialitatea „Medicină nucleară”, conducător Oxana Malîga, conferențiar universitar, în legătură cu lipsele nemotivate, de la 01.06.2023.

Totodată s-a dispus ca cheltuielile pentru studiile din contul bugetului de stat și calculate de USMF ”.Nicolae Testemițanu”, coordonate de Ministerul Sănătății, vor fi restituite de către dl Boris Șchilniuc, conform contractului de studii.

În conformitate cu Regulamentul cu privire la organizare și realizare a studiilor de rezidențiat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2022, pct. 48 prevede că, întreruperea nejustificată a rezidențiatului pe o perioadă mai mare de 10 zile conduce la exmatriculare.

La fel, potrivit contractului cu privire la instruirea postuniversitară prin rezidențiat cu finanțare integrală din contul bugetului de stat, pct. 2.1.1 c) prevede că, Universitatea are dreptul de a exmatricula rezidentul în caz de absențe nemotivate în perioada studiilor (mai mult de 10 zile).

Iar clauza 3.2.9. din același contract prevede că, rezidentul este obligat să informeze catedra despre cauzele absențelor în primele 3 zile, prin prezentarea ulterioară a actelor, care confirmă motivarea lor, și să recupereze absențele în baza permisiunii decanatului facultății Rezidențiat și secundariat clinic al Universității si în conformitate cu cerințele catedrei.

Prin urmare, reclamantul a încălcat punctele de referință invocate mai sus, or, acesta nu a prezentat careva probe precum că, în primele 3 zile de absență a informat catedra despre imposibilitatea fizică a acestuia de a frecventa orele de rezidențiat.

Respectiv, atât Universitatea, cât și Ministerul Sănătății, conducându-se de cadrul legal pertinent, a dispus exmatricularea reclamantului de la studiile de rezidențiat pe motiv de lipsă a acestuia mai mult de 10 zile și neinformarea catedrei Universității despre motivele neprezentării sale.

In aceste circumstanțe, argumentele reclamantului referitor la ilegalitatea Ordinului de exmatriculare sunt nefondate și urmează a fi respinse. Or, acesta prin semnarea contractului *****, era în cunoștință de cauză și obligat să informeze catedra Universității despre imposibilitatea de a executa contractul semnat, fie prin intermediul avocatului acestuia s-au de către un membru al familiei, ceea ce la caz nu s-a întâmplat.

Consideră că este indubitabil vina reclamantului pentru nerespectarea contractului ***** cu privire la instruirea postuniversitară prin rezidențiat cu finanțare integrală din contul bugetului de stat cât și a Regulamentului cu privire la organizare și realizare a studiilor de rezidențiat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2022.

Susține, că ordinul de exmatriculare a reclamantului a fost emis legal și întemeiat, și nu se atestă temeiuri de anulare a acestuia.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Ministerul Sănătății al RM în ședința de judecată, la etapa examinării fondului cauzei nu s-a prezentat.

Aprecierea instanței

Studiind cererea de chemare în judecată, ascultînd explicațiile reprezentanților părților, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată depusă de Șchilniuc Boris este nefondată, urmînd a fi respinsă pentru următoarele raționamente.

Conform art. 118 alin. (1) din CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alineatul (3) al articolului în cauză statuează că, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate*.

Potrivit art.121 CPC, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența*

sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului. Conform art. 130 alin. (1) din CPC, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Alineatul (3) al articolului menționat, stabilește că, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei*.

Inițial instanța de judecată reține că, reclamantul Șchilniuc Boris, la data de 28 noiembrie 2019 a încheiat cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie, contractul ***** cu privire la instruirea postuniversitară prin rezidenţiat cu finanțarea integrală din contul bugetului de stat (f.d.9).

Potrivit pct. 1.1. al contractului, obiectul contractului îl constituie înmatricularea și instruirea de către universitate a rezidentului la specialitatea medicină nucleară (Chișinău), cu condiția suportării cheltuielilor financiare integrale pentru instruirea acestuia din contul bugetului de stat.

De asemenea, la data de 28 noiembrie 2019, între Șchilniuc Boris și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, a fost încheiat contractul *****, privind instruirea în rezidenţiat și plasarea în cîmpul muncii a medicilor și farmaciștilor. (f.d.10).

Potrivit pct. 2.1. al contractului, obiectul acestuia îl constituie instruirea din contul bugetului de stat a medicului rezident Șchilniuc Boris, medicină nucleară, și plasarea în cîmpul muncii a acestuia, după absolvirea studiilor posuniversitare prin rezidenţiat.

La data de 26 decembrie 2019 a fost încheiat Contractul individual de muncă *****9, în conformitate cu care IMSP Spitalul Clinic Republican ”Timofei Moșneaga”, în calitate de angajator, și dl Șchilniuc Boris, în calitate de salariat, au convenit că salariatul este angajat în funcție de medic rezident, secția medicină nucleară, munca este de bază, pe un salariu. În conformitate cu clauza nr.8, lit.t) a contractului, medicul rezident se obligă să informeze, în caz de boală, concediu academic, module conexe sau stagiu practic persoana responsabilă de întocmirea tabelei de pontaj din secție.

Instanța de judecată reține, că dreptul la învățătură este un drept constituțional și, în conformitate cu art. 35 din Constituția RM, este asigurat *prin învăţământul general obligatoriu, prin învăţământul liceal şi prin cel profesional, prin învăţământul superior, precum şi prin alte forme de instruire şi de perfecţionare. Instituţiile de învăţământ, inclusiv cele nestatale se înființează și își desfășoară activitatea în condițiile legii. Instituţiile de învăţământ superior beneficiază de dreptul la autonomie*.

Articolul 2 al Protocolului 1 adițional la CEDO statuează că *nimănui nu i se poate refuza dreptul la instruire*.

Cu titlul de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, dreptul la instruire nu este totuși un drept absolut, deoarece poate da naștere anumitor limitări admise implicit, ținând seama de faptul că, „prin însăși natura, acesta impune reglementarea de către stat” (*ibidem, pct. 5, p. 32 ; a se vedea, de asemenea, mutatis mutandis, Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Fayed împotriva Regatului Unit, pct. 65*). Prin urmare, în această materie, autoritățile naționale beneficiază de o anumită marjă de apreciere, însă este de competența Curții să se pronunțe în ultimă instanță cu privire la respectarea cerințelor Convenției. Pentru a se asigura că limitările puse în aplicare nu reduc dreptul în cauză în asemenea măsură, încât afectează însăși esența acestuia și îl privează de eficacitatea sa, Curtea

trebuie să se convingă că acestea sunt previzibile pentru justițiabil și urmăresc un obiectiv legitim [*Leyla Şahin împotriva Turciei (MC), pct. 154*].

Instanța de judecată a constatat, că prin demersul din data de 19.06.2023, dna Malîga Oxana, șef studii rezidenți, Catedra de radiologie și imagistică, a adus la cunoștința administrației Universității de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemiţanu”, că la data de 19.06.2023 a aflat că medicul rezident, Șchilniuc Boris, anul IV, specialitatea Medicină nucleară, absentează de la locul de muncă din data de *****, nu s-a prezentat pentru efectuarea stagiului practic în cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului, Secția medicină nucleară. În continuare, dna Malîga Oxana menționează că *până la data de 19.06.2023* în cadrul catedrei sau decanat, *nu a fost prezentat* nici un act, demers sau cerere prin care dl Șchilniuc Boris să motiveze absențele sale. (f.d.47).

Ulterior, decanul Facultății de rezidențiat, dl Liviu Grib, profesor universitar, examinând demersul dnei Malîga Oxana, cât și lipsa de reacție a dlui Șchilniuc Boris cu privire la absențele nemotivate, în temeiul actelor normative și a clauzelor contractuale, a solicitat administrației Universității, *exmatricularea* din rezidențiat a dlui Șchilniuc Boris, încadrat la studii de rezidențiat anul IV de studii, specialitatea Medicină nucleară, în legătură cu *lipsele nemotivate*. (f.d.48).

La data de *****, de către Universitatea de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemiţanu” a fost emis Ordinul *****, prin care a fost exmatriculat de la studii de rezidențiat dl Șchilniuc Boris, medic rezident, anul IV de studii, specialitatea ”Medicină nucleară”, în legătură cu lipsele nemotivate, de la 01.06.2023. S-a rezoluționat contractul nr. ***** din 28.11.2019, încheiat între Universitatea de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemiţanu” și dl Șchilniuc Boris. (f.d.13)

Ulterior emiterii Ordinului ***** din ***** cu privire la exmatricularea din rezidențiat și rezoluțiunea contractului de studii, a fost emis de către Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Ordinul ***** din 30.06.2023 cu privire la exmatriculare, prin care a fost exmatriculat de la studii de rezidențiat dl Șchilniuc Boris, medic rezident, anul IV de studii, specialitatea ”Medicină nucleară”, în legătură cu lipsele nemotivate, de la 01.06.2023. (f.d.51)

Conform art. 87 alin.(1) Codul educației, *Contractul de studii reglementează raporturile studentului cu instituţia de învăţământ superior sub aspect academic, financiar, social şi alte aspecte specifice instituţiei de învăţământ superior*.

Conform art. 121 alin. (5) Codul educației, *Rezidenţiatul reprezintă formarea profesională postuniversitară, care se organizează cu durata de 2–6 ani de către Ministerul Sănătăţii şi are ca obiectiv formarea medicilor, a farmaciştilor şi a stomatologilor pe specialităţi*.

Conform art. 137 Codul educației, *elevii şi studenţii au următoarele obligaţii: a) să respecte regulamentele instituţiilor de învăţământ în care învaţă; b) să manifeste un comportament civilizat, să respecte normele de convieţuire în comunitatea academică, să păstreze bunurile din patrimoniul instituţiei de învăţământ. Elevii au obligaţia să frecventeze învăţământul obligatoriu şi să însuşească materiile prevăzute de programele de studii.*

Elevii şi studenţii care încalcă prevederile actelor normative în vigoare şi/sau ale actelor interne ale instituţiilor de învăţământ sînt pasibili de sancţionare, în funcţie de gravitatea faptei, conform actelor interne ale instituţiilor de îmvăţământ, pînă la exmatriculare. Elevii din învăţământul obligatoriu nu pot fi exmatriculaţi.

Conform art. 45 alin.(2) din Carta Universitară a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, *Organizarea și desfășurarea studiilor în rezidențiat se efectuează conform regulamentului aprobat în modul stabilit.*

În conformitate cu pct. 45 din Regulamentul de organizarea și realizare a studiilor de rezidențiat, aprobat prin hotărîrea Guvernului nr. 875 din 14 decembrie 2022, *Rezidențiatul poate fi întrerupt din următoarele motive: concediu academic cu o durată nu mai mare de un an, aprobat de către Ministerul Sănătății, concediu de maternitate și concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului*.

Potrivit pct. 48 din Regulamentul menționat, *Întreruperea nejustificată a rezidențiatului pe o perioadă mai mare de 10 zile conduce la exmatriculare.*

În ședința de judecată s-a constatat, că reclamantul, avînd obligația de a respecta programul de instruire în rezidențiat, prin faptul de a se prezentarea la ore, la orele de studii desfășurate cît și la alte activități desfăşurate în cadrul procesului de studii/muncă, a lipsit în perioada indicată în demersul dnei Malîga Oxana, începînd cu data de *****, și pînă la emiterea ordinului de exmatriculare. (f.d.47).

Din materialele cauzei rezultă că reclamantul Șchilniuc Boris, la data de ***** începînd cu ora 19.00, a fost *reținut* de către Ofițerul de urmărire penală – în cadrul cauzei penale nr. *****, intentată conform elementelor constitutive ale componenței de infracțiune stipulate la *****. Despre reținerea în cauză a fost informat avocatul Pavel Grițco.(f.d.16)

La data de 26.05.2023, de către judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost eliberat mandatul de arest pe numele Șchilniuc Boris, față de care a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termene de 30 zile, începînd cu *****, ora 19.00 și pînă la ***** ora 19.00. (f.d.17).

La data de 19.06.2023 de către judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost eliberat mandatul judecătoresc, conform căruia a fost înlocuită măsura preventivă sub formă de ”*arest preventiv”* în *arest la domiciliu”,* pînă la data de *****. (f.d.18)

Din explicațiile reprezentantului reclamantului, cauza penală la acest moment, este la etapa urmăririi penale.

Ulterior, la data de 30 august 2023, ora 21:00, Șchilniuc Boris, a mai fost *încă odată reținut,* fiind bănuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de ***** CP.

La data de 01 septembrie 2023, de către judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost eliberat mandatul judecătoresc, conform căruia s-a aplicat în privința învinuitului Șchilniuc Boris, măsura preventivă sub formă de *arest preventiv* pe un termene de 30 zile, începînd cu 30.08.2023, pînă la 29.09.2023 (f.d. 78)

În ședința de judecată avocatul reclamantului a explicat, că la expirarea acestei perioade, arestarea preventivă a mai fost prelungită pentru 30 zile, după care a fost înlocuită cu *arestarea la domiciliu.*

Instanța de judecată respinge ca nefondat, și declarativ, argumentul reprezentantului reclamantului, precum că, administrația Universitatea de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițeanu” (persoanele responsabile ale instituției de învățămînt, inclusiv rectorul, decanul) ar fi fost informați de către mama lui Șchilniuc Boris despre motivul real al absenței fiului său. Or, reprezentantul Universității de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”, a menționat în ședință, despre faptul că nu a parvenit nici o informație în scris despre motivele absenței dlui Șchilniuc Boris. Iar probe contrare n-au fost prezentate de către reclamant. Totodată, reieșind din demersul dnei Malîga Oxana, conducătorul nemijlocit, rezultă că n-a fost informată despre motivul absenței rezidentului Șchilniuc Boris.

Avocatul reclamantului a mai argumentat, că instituția ar fi aflat și de la dei nemijlocit despre motivul absenței reclamantului, în circumstanța în care ea, la data de 09.06.2023, a înregistrat o cerere, prin care a cerut, ”*în legătură cu necesitatea apărută*”, privind eliberarea caracteristicii pe numele rezidentului Șchilniuc Boris. (f.d.19) Însă, și în această circumstanță, instanța constată, că ***n-a fost indicat motivul concret*** și real al absenței reclamantului.

De altfel, din conținutul Demersului din 19.06.2023, semnat de dna Malîga, instanța reține, că: ” aproximativ pe data de 31 mai, părinții rezidentului au apărut la baza clinică și au solicitat o referință, *motivînd că este necesară pentru a lua concediul academic al rezidentului din motiv de boală.* Tot atunci, la catedră a parvenit din partea Decanatului solicitarea unei referințe despre rezident. Referința a fost solicitată pentru luarea deciziei despre concediul academic”. ”Responsabilul pentru stagiul practic de la Institutul mamei și copilului a atenționat părinții despre necesitatea de a pune la curent catedra despre situația medicului rezident (concediul medical sau concediul academic). ...A trecut ceva timp și șeful de studii a contactat părinții cu întrebarea, unde se află și ce se întîmplă cu Boris Șchilniuc. Dumnealor au răspuns că au transmis deja informația despre Boris la catedră și la decanat precum că *are probleme personale și de sănătate*.”

Însă, instanța a constatat, că nici Boris Șchilniuc, nici rudele acestuia, nu au informat instituția despre motivul real al absențelor acestuia, și nici nu au prezentat nici o probă pentru a dovedi existența motivelor, dar nici n-a fost depusă o cerere de acordare a concediului academic.

Potrivit pct. 2.1.1 lit.c) din Contractul ***** din 28 noiembrie 2019: *Universitatea are dreptul de a exmatricula rezidentul în caz de absența nemotivată în perioada studiilor (mai mult de 10 zile).*

Conform pct. 3.2.9 lit.a) din Contractul ***** din 28 noiembrie 2019, *Rezidentul este obligat să informeze catedra despre cauzele absențelor în primele 3 zile prin prezentarea ulterioară a actelor care confirm motivarea lor și să recupereze absențele în baza permesiunii Decanului Facultății Rezidențiat și secundariat clinic al Universității și în conformitate cu cerințele catedrei*.

Conform pct. 3.2.25. din Contractul ***** din 28 noiembrie 2019, *Rezidentul este obligat să respecte și alte obligații stipulate în actele normative, regulamentele interne ale Universității, instituției medicale, contractelor încheiate cu Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale, universitatea și instituția medical, inclusive să activeze cel puțin 3 ani conform repartizării Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale după absolvirea studiilor de rezedențiat.*

Conform art. 679 din Codul civil, *contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale. Sînt esenţiale clauzele care sînt stabilite ca atare prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia din părţi, trebuie realizat un acord. Prin contract se poate naşte obligaţia de a se încheia un contract. Forma stabilită pentru contract se aplică şi pentru antecontract*.

Conform art. 725 din Codul civil, *contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credinţe. Contractul se interpretează după intenţia comună a părţilor, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizaţi*.

Conform art. 726 din Codul civil, *la interpretarea contractului se va ţine cont de natura lui, de circumstanţele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părţi sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de pînă la şi de după încheierea contractului, precum şi de uzanţe*.

Conform art. 901 alin. (1) litr. b), (5) Codul civil, *Atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să recurgă la rezoluțiunea contractului. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoarea sau cu întîrziere a obligației*.

Conform art. 915 Codul civil, *Rezoluțiunea pentru neexecutare are loc cînd se întemeiază pe dispozițiile art. 916, 917, 918 sau 919, precum și cînd se întemeiază pe un alt caz de neexecutare a obligației contractuale pentru care legea sau contractul acordă creditorului dreptul la rezoluțiune.*

Astfel, instanța reține că, raporturile între părțile procesului s-au născut în baza contractului ***** din 28.11.2019 (f.d.9), contractului ***** din 28.11.2019 (f.d.10), și contractului individual de muncă ***** din 26 decembrie 2019.

Examinînd prevederile contractelor supra-citate, cît și prevederile Regulamentului menționat, instanța observă că sunt stabilite expres procedura de rezoluțiune și temeiurile de rezoluțiune, urmînd ca o parte a contractului să aducă la cunoştinţă celeilalte părți temeiul rezoluțiunii.

Potrivit prevederilor contractelor citate supra, rezultă că rezidentul, în persoana dlui Șchilniuc Boris, și-a asumat obligația de a parcurge programul integral de studii prin rezidenţiat. În cadrul acestei obligații rezultă și subobligația de a nu absenta nemotivat de la activităţile rezidențiatului. Iar în caz de absență, rezidentul urmează să motiveze absențele prin acte corespunzătoare, confirmative, ceea ce rezidentul Șchilniuc Boris nu a efectuat, lipsind cu desăvîrșite astfel de probe.

Instanța de judecată reține că, raporturile juridice între dl. Șchilniuc Boris și Universitatea de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemiţanu” sub aspect academic, financiar și social sînt reglementate prin Contractele menționate, astfel, raporturilor părților litigiului este aplicabil principiul libertății contractuale.

Instanța menționează că prevederile contractuale cu privire la dreptul discreționar al pîrîtului de a sancționa reclamantul prin aplicarea sancțiunii, celei mai drastice - exmatricularea - este perfect legal ca sancțiune aplicată în raport cu circumstanțele cazului, or, în perioada: ***24 mai 2023- decembrie 2023,*** (cu un interval mic, vara), reclamantul Șchilniuc Boris, fie a fost în arest preventive, fie arest la domiciliu, fiind subiectul unei investigații penale, învinuit pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de ***** Cod penal.

Deci, din punct de vedere obiectiv, acesta nu a putut frecventa programul de studii/muncă la rezidențiat. Cu toate acestea, instituția de învățămînt (universitatea), rectorul, decanul, precum și șeful Catedrei, nemijlocit dna O.Malîga, *nu* li *s-au adus la cunoștință motivul absenței rezidentului,* fapt care, în consecință, a servit temei pentru exmatricularea acestuia.

Cu privire la pct. 2 din Ordinul ***** din *****, ce se referă la rezoluțiunea contractului ***** din 28 noiembrie 2019, Instanța de judecată subliniază că, rezoluțiunea contractului a survenit ca efect al exmatriculării.

Prin urmare, pîrîtul - Universitatea de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemiţanu”, potrivit pct. 5.3. din contractul ***** din 28 noiembrie 2019, a rezoluționat contractul numit din motivele încălcării obligațiilor asumate de rezidentul Șchilniuc Boris. Astfel, suntem în fața unei neexecutări esențiale a contractului care a condus la rezolvirea acestuia.

Instanța de judecată constată, că aceste măsuri sunt rezonabile și proporționale scopului atribuit, dreptul la instruire, iar reclamantul Șchilniuc Boris a fost exmatriculat din rezidențiat în mod legal și întemeiat.

Rezumînd, instanța de judecată ajunge la concluzia, că pretențiile reclamantului privind anularea ordinului ***** din 23 iunie 2023 cu privire la exmatriculare din rezidențiat și rezoluțiunea contractului de studii a rezidentului Șchilniuc Boris de la 01 iunie 2023, și obligarea IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu” din RM de a permite medicului rezident Șchilniuc Boris instruirea postuniversitară prin rezidențiat conform contractului ***** din 28 noiembrie 2019 și susținerea examenului de absolvire, sunt pasibile de respingere integral, ca nefondate.

Conducându-se de prevederile art. 238-241 din Codul de Procedură Civilă al RM, instanța de judecată,

A H O T Ă R Î T:

Se respinge ca nefondată cererea de chemare în judecată a lui Șchilniuc Boris către IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu” din RM privind anularea ordinului ***** din 23 iunie 2023 cu privire la exmatriculare din rezidențiat și rezoluțiunea contractului de studii a rezidentului Șchilniuc Boris de la 01 iunie 2023; obligarea IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu” din RM de a permite medicului rezident Șchilniuc Boris instruirea postuniversitară prin rezidențiat conform contractului ***** din 28 noiembrie 2019 și susținerea examenului de absolvire.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei
Judecătorul Maria Țurcan